

Document de debat per a l'elaboració i tramitació de l'avantprojecte de Llei de la Generalitat per al Foment de la Responsabilitat Social

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La Comissió Europea, en el Llibre Verd "Fomentar un marc europeu per a la responsabilitat social de les empreses", defineix la responsabilitat social com: *"la integració voluntària, per part de les empreses, de les preocupacions socials i mediambientals, en les seues operacions comercials i en les relacions amb els seus interlocutors"* (Brussel·les 18.7.2001, COM/2001, 366 final).

La Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions de l'Estratègia renovada de la Unió Europea per a 2011-2014 sobre responsabilitat social de les empreses (COM/2011/0681 final), en presenta una nova definició en relacionar *"la responsabilitat de les empreses pel seu impacte en la societat"*. En aquesta interpretació actualitzada de la responsabilitat empresarial es considera el respecte de la legislació aplicable i dels convenis col·lectius com un requisit previ al compliment de la responsabilitat esmentada.

La Unió Europea considera la responsabilitat social com una eina per a la consecució dels objectius de l'Estratègia 2020, establits en la Comissió de 3 de març de 2010: un creixement intel·ligent, sostenible i integrador.

En aquesta transició cap a una economia competitiva resulta essencial aconseguir la transparència de la informació social i ambiental de les empreses, necessitat de què es fa ressò la Unió Europea a través de l'adopció de la Directiva 2014/95/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, per la qual es modifica la Directiva 2013/34/UE, pel que fa a la divulgació d'informació no financera sobre diversitat per part de determinades grans empreses i determinats grups.

També en aqueixa cerca d'un creixement sostenible i integrador, la contractació pública exerceix un paper clau en l'Estratègia Europa 2020, la qual cosa ha fet que s'haja adoptat la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE.

A nivell estatal s'han desenvolupat iniciatives legislatives que aborden la responsabilitat social directament o indirectament, destacant la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la Igualtat Efectiva de Dones i Homes; la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible en els seus articles 35 i 39; la Llei 11/2013 de 26 de juliol de Mesures de Suport a l'Emprenedor; i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern.

Així mateix, cal destacar de forma especial l'Estratègia 2014-2020 per a empreses, administracions públiques i la resta d'organitzacions, per a avançar cap a una societat i una economia més competitiva, productiva, i integradora, aprovada el 24 d'octubre de 2014 pel Consell de Ministres, i que estableix un marc de referència en la consolidació de polítiques de responsabilitat social.

La Generalitat assumeix aquests valors, tal com estableix l'article 19 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en la redacció donada per la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, i impulsa en l'àmbit de les seues competències un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible.

La Llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència Bon Govern i Participació Ciutadana en l'article 50 disposa que: *"el Consell fomentarà la integració dels principis de participació i responsabilitat social en els àmbits de l'empresa, dels professionals i dels emprenedors"*. I en aqueixa línia, el Decret 56/2016, del Consell, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Codi de Bon Govern de la Generalitat, en els seus articles 13 i 30 entre altres, promou mesures i accions de responsabilitat social.

Finalment, cal esmentar l'Acord de 25 de setembre de 2015, del Consell, pel qual encomana a la Direcció General de Cooperació i Solidaritat, de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, la creació i el lideratge d'un grup de treball amb l'objectiu d'alinear i difondre les polítiques del Consell davant els nous objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

II

L'objectiu d'aquesta llei és regular, sobretot, el compromís de les Administracions Públiques de la Comunitat Valenciana d'integrar plenament en les seues polítiques i accions el concepte de responsabilitat social, que comprèn com a mínim els drets humans, el comerç ètic, les pràctiques de treball i d'ocupació òptimes (com la formació, la diversitat, la igualtat de gènere, la salut i el benestar dels treballadors), les qüestions ambientals (com la biodiversitat, la lluita contra el canvi climàtic, l'ús eficient dels recursos, l'avaluació del cicle de vida, la prevenció de la contaminació), la transparència i la lluita contra el frau i la corrupció.

Tradicionalment s'ha entès que la responsabilitat social era quelcom propi de les empreses, del sector privat, però des del moment que aporta un valor afegit a la societat a través de bones pràctiques en el social, ambiental i econòmic, han de ser els poders públics els que adopten accions de foment d'aquestes pràctiques, a través de polítiques públiques d'incentius, promovent que les empreses siguen transparents i es done a conèixer l'impacte positiu de la responsabilitat social en la societat.

Ara bé, una Administració moderna tampoc no pot ser aliena al fet que les seues polítiques s'alineen amb preocupacions socials o ambientals, més enllà de les exigències normatives. L'Administració està subjecta a la llei i al dret, com disposen els articles 9.1 i 103.1 de la Constitució Espanyola, i per això abans que res ha de ser legalment responsable, però res no impedeix que, en aquells àmbits de l'acció pública en què no patisca el principi de legalitat, les Administracions Públiques i els seus ens institucionals facen seues també les exigències de la responsabilitat social.

Aquest text legal s'estructura en cinc títols, i es complementa amb tres disposicions addicionals, una disposició transitòria única, una disposició derogatòria única i dues disposicions finals.

En el títol preliminar es defineix l'objecte de la llei, el seu àmbit d'aplicació, el concepte de responsabilitat social i altres relacionats amb aquesta, en la mesura que són necessaris per a aclarir el cúmul de definicions que es manegen en aquest sentit pels distints operadors.

El títol primer fa referència al foment de la responsabilitat social, i si bé és cert que aquesta suposa un compliment voluntari més enllà de les obligacions legals i convencionals existents, des dels poders públics s'ha d'exercir un paper de suport oferint una combinació de mesures voluntàries i, en cas necessari, d'accions reguladores. Per això, es regulen en aquest títol els principis rectors de l'acció administrativa de foment de la responsabilitat social en els seus diversos àmbits (educatiu, formatiu, en l'ocupació, polítiques inclusives, protecció ambiental, foment del consum responsable, etc.), preveient la racionalització de tot això mitjançant l'aprovació del Pla Valencià de Responsabilitat Social.

El títol segon es refereix a la responsabilitat social en l'àmbit de l'Administració Pública Valenciana i en el sector públic, ja que és la pròpia Administració la que ha de fer un pas al front i incloure en la gestió pública preocupacions socials, laborals, ambientals i de respecte als drets humans, en un clar exercici de coherència i exemplaritat. D'ací, l'èmfasi que posa la llei a regular, dins de la legislació bàsica estatal, la contractació pública socialment responsable amb l'objecte d'integrar en aquests procediments les clàusules de responsabilitat social.

Però, en l'interès de traslladar a l'àmbit públic el que ja és normal en el sector privat, inclús amb caràcter imperatiu en funció de l'Entitat o nombre d'empleats de l'empresa com exigeix la Llei d'Economia Sostenible, la llei obliga l'Administració de la Generalitat a elaborar una Memòria anual de Responsabilitat Social, en què s'arreplegaran el conjunt de polítiques, mesures i accions dutes a terme en matèria de responsabilitat social per l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental

El títol tercer regula la responsabilitat social en les empreses a l'objecte aclarir què s'entén per "Empresa valenciana socialment responsable". En aquest sentit, obtindran la qualificació esmentada aquelles que destaquen en l'assumpció dels valors innats de la responsabilitat social i constituïsquen un vehicle de competitivitat, sostenibilitat i cohesió social. La llei possibilita, doncs, preveient la singularitat de les PIME, que aquella empresa que vullga fer un exercici de transparència i visibilitzar el seu bon govern corporatiu, pugua fer-ho i que li siga reconegut de forma verificada. Des d'ací, com a mesura per a adreçar l'interès particular cap a l'interès públic i per a fomentar en suma els postulats de la responsabilitat social, la llei preveu beneficis a la declaració esmentada.

El títol quart, finalment, crea el Consell Valencià de Responsabilitat Social, òrgan col·legiat i de participació del Consell en matèria de responsabilitat social, al mateix temps que es constitueix com l'Observatori Valencià de la Responsabilitat Social, actuant com a òrgan d'informació i consulta en la matèria esmentada.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte

L'objecte de la present llei és promoure i fomentar el desenvolupament d'accions i polítiques socialment responsables en les administracions públiques, el seu sector públic instrumental, en les empreses i, en general, en les organitzacions públiques o privades, perquè en el disseny, desenvolupament i posada en marxa de les seues polítiques, plans, programes, projectes i operacions, s'assumisquen criteris de sostenibilitat social, ambiental, econòmica i financera.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions del títol I i II d'aquesta llei s'aplicaran a:

- a) L'Administració de la Generalitat.
- b) El sector públic instrumental de la Generalitat, en els termes definits en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions.
- c) Les entitats integrants de l'Administració local de la Comunitat Valenciana i les entitats del seu sector públic vinculades o dependents.
- d) Les universitats públiques valencianes i les entitats del seu sector públic vinculades o dependents.

2. Als efectes del que preveu aquesta llei tindran la consideració d'Administracions Públiques: l'Administració de la Generalitat i els seus organismes públics vinculats o dependents, les entitats integrants de l'Administració local de la Comunitat Valenciana, les

universitats públiques valencianes i els consorcis constituïts majoritàriament per administracions públiques territorials.

3. D'acord amb el règim institucional i la independència o autonomia funcional i orgànica de les Corts Valencianes, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu i qualsevol altra institució estatutària d'anàloga naturalesa que es pugua crear en el futur, adaptaran les seues accions, les seues normes d'organització i funcionament al que preveu aquesta llei per a les Administracions Públiques en matèria de foment de la responsabilitat social.

4. Les previsions del títol III de la present llei seran aplicables a les empreses i als treballadors autònoms que compten amb centres de treball en el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Definicions

Als efectes de la present llei s'entén per:

- **Auditoria social:** avaluació sistemàtica i documentada realitzada per una persona física, entitat o organisme acreditat oficialment, del compliment de l'empresa del seu codi de bones pràctiques de responsabilitat social i, si és el cas, del compliment de les especificacions de la certificació de responsabilitat social de l'empresa, d'una inversió o d'un producte.

- **Balanç de responsabilitat social:** document que arreplega els resultats analítics sistemàtics i l'avaluació dels aspectes que integren la responsabilitat social d'una organització pública o privada, amb subjecció o sense a una norma.

- **Certificació de responsabilitat social:** verificació formal per una entitat de certificació, o persona física oficialment acreditada, del compliment efectiu del codi de bones pràctiques i de la conformitat de l'empresa, d'una inversió o d'un producte a una norma de responsabilitat social.

- **Codi de Bones Pràctiques:** declaració formal d'una organització pública o privada de sotmetre's a una autoregulació vinculant i vinculada al repertori de les bones pràctiques de responsabilitat social. Així com, si fa el cas, l'exigència d'aqueixes bones pràctiques a proveïdors, contractistes i concessionaris.

- **Consum socialment responsable:** conducta consistent en la inclusió de criteris ètics, socials o ambientals a l'hora de comprar i consumir productes.

- **Contractació pública socialment responsable:** aquella que té en compte aspectes socials i ambientals en els procediments de licitació com poden ser, entre altres, les oportunitats d'ocupació, el treball digne, el compliment amb els drets socials i laborals, la

inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el disseny d'accessibilitat per a totes les persones, la consideració dels criteris de sostenibilitat, incloses les qüestions de comerç ètic i un compliment voluntari més ampli de la responsabilitat social empresarial, al mateix temps que es respecten els principis consagrats en el Tractat de la Unió Europea i les Directives de contractació.

- **Empresa socialment responsable:** aquella que, a més del compliment estrictes de les obligacions legals vigents, ha adoptat de forma verificada la integració voluntària en el seu govern i gestió, en la seua estratègia, en les seues polítiques i procediments, les preocupacions socials, laborals, ambientals i de respecte als drets humans que sorgeixen de la relació i el diàleg transparent amb els seus grups d'interès, responsabilitzant-se així de les conseqüències i els impactes que deriven de les seues accions.

- **Grups d'interès:** aquelles persones, grups, col·lectius o organitzacions que es veuen afectades, de forma directa o indirecta per les activitats o decisions de l'organització, pública o privada, de la qual formen part.

- **Homologació:** conjunt de procediments, pràctiques i especificacions de responsabilitat social acceptades àmpliament i aprovades per una entitat de normalització acreditada oficialment.

- **Producte socialment responsable:** el que es produeix i comercialitza d'acord amb les bones pràctiques de responsabilitat social, d'acord amb la política integrada de productes, la recomanació europea sobre condicions socials de l'empresa i exclouent-ne el seu possible ús o consum en contra dels drets humans o amb deteriorament de la qualitat del medi ambient.

- **Responsabilitat social:** conjunt de compromisos de divers ordre, econòmic, social i ambiental adoptats per les empreses, les organitzacions i institucions públiques i privades, que constitueixen un valor afegit al compliment de la legislació aplicable i dels convenis col·lectius, contribuint al mateix temps al progrés social i econòmic en el marc d'un desenvolupament sostenible.

TÍTOL I

DEL FOMENT I LA PLANIFICACIÓ DE LA RESPONSABILITAT SOCIAL

Article 4. Principis rectors de l'acció administrativa

Les Administracions Públiques, en l'àmbit de les seues competències, fomentaran i impulsaran polítiques i accions de responsabilitat social. A l'efecte, adoptaran estratègies basades en els principis de complementarietat, coordinació i transversalitat de manera que s'assegure una coherència en les polítiques i accions específiques dels diferents sectors de l'Administració.

Article 5. La responsabilitat social en l'educació, la formació, la investigació i la cultura

1. Les Administracions Públiques adoptaran les mesures necessàries per a sensibilitzar, informar, divulgar i formar en matèria de responsabilitat social. Per a això, desenvoluparan campanyes informatives sobre què és la responsabilitat social, especialment en els mitjans de comunicació de titularitat pública.

2. Alhora, fomentaran la inclusió dels valors de la responsabilitat social mitjançant la formació i incorporació d'aquests en els programes formatius de l'educació obligatòria, en els plans d'estudis de la universitat i en la investigació, fomentant els principis per a una educació responsable en gestió.

3. Les Administracions Públiques fomentaran la integració del valencià dins de l'estratègia de responsabilitat social de les empreses, amb l'objecte d'impulsar l'ús de la llengua pròpia en totes les esferes de la nostra societat, i de sensibilitzar la ciutadania amb la diversitat cultural i lingüística.

Article 6. Del foment del consum de productes socialment responsables

1. Les Administracions Públiques fomentaran la integració dels principis de responsabilitat social en les polítiques de consum. Per a aquesta finalitat, promouran la informació dirigida als consumidors sobre el consum cívic o responsable, recolzant les iniciatives de tercers en aquest àmbit, especialment de les organitzacions de consumidors i usuaris.

2. Les Administracions Públiques fomentaran, si és el cas, a través dels interlocutors legitimats dels consumidors i usuaris, hàbits de compra, ús i gaudi de béns i serveis que suposen el consum de productes que incorporen valors ambientals o de sostenibilitat, socials i ètics, així com el comerç just, a fi d'afavorir el desenvolupament de pautes de consum socialment responsable en la ciutadania.

3. Les Administracions Públiques promouran la utilització de l'etiquetatge, tant de comerç just com d'un altre tipus acreditat com a eina distintiva del compliment de criteris de responsabilitat social, promovent els productes socialment responsables.

4. L'Administració de la Generalitat i el seu sector públic promocionarà en els seus actes protocol·laris, en la mesura que siga possible, el consum de productes autòctons valencians i de comerç just o ètic.

5. Les Administracions Públiques promouran un model de turisme sostenible, responsable

i de qualitat, impulsant la preservació i millora dels recursos turístics i la planificació i vertebració en el territori. En aquest sentit, promouran el comportament socialment responsable de les empreses turístiques perquè contribuïsqen al desenvolupament sostenible, orientant l'activitat turística cap a actuacions capaces de conciliar el creixement econòmic, la competitivitat i l'eficiència, amb la protecció del medi ambient.

Article 7. La responsabilitat social en les polítiques inclusives

Les Administracions Públiques, en funció de la major o menor disponibilitat d'acord amb el respecte de les exigències legals mínimes, adoptaran totes aquelles mesures necessàries tendents de promoure la inserció social, la igualtat de tracte i no-discriminació, la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, la igualtat retributiva, la conciliació de la vida personal, laboral i familiar, la flexibilitat horària, la reducció de jornada i la plena accessibilitat de les persones amb diversitat funcional.

Article 8. La responsabilitat social en l'ocupació

1. Les Administracions Públiques promouran la qualitat en l'ocupació mitjançant millores contínues en les condicions laborals i retributives, així com la creació d'ocupació estable i la reducció de la temporalitat o interinitat. Fomentaran la contractació indefinida, la formació contínua dels treballadors, la promoció professional i totes aquelles mesures tendents de millorar les condicions d'ocupabilitat per damunt de les exigències legals, amb la finalitat d'incloure-les especialment en la negociació col·lectiva.

2. Les Administracions Públiques fomentaran, igualment la innovació, l'emprenedoria i el suport a l'autoocupació, la promoció del treball autònom i l'economia social, incentivant l'economia local a fi de fomentar el creixement econòmic sostingut, sostenible i incliusiu en el territori.

Article 9. La responsabilitat social i la protecció ambiental

Les Administracions Públiques promouran totes aquelles mesures, accions i pràctiques l'objectiu de les quals siga minimitzar l'impacte ambiental sobre l'entorn de les seues decisions, amb l'objecte de reduir els efectes del canvi climàtic, propiciar el respecte a la biodiversitat, la preservació dels ecosistemes valencians, el paisatge i el patrimoni cultural i històric.

En la presa de decisions, i sense perjudi de les exigències legals, adoptaran si fóra possible mesures complementàries que siguen respectuoses amb el medi ambient, que fomenten l'estalvi energètic, la disminució de residus, la reducció de radiacions, el control d'emissions, el reciclatge, entre altres, així com el consum de productes ecològics certificats.

Article 10. La responsabilitat social i la cooperació al desenvolupament

1. Les Administracions Públiques fomentaran que les cooperatives de treball, socials i de productors, les empreses i les organitzacions empresarials de la Comunitat Valenciana, puguen contribuir als esforços de la cooperació per al desenvolupament i al compliment de l'Agenda 2030 per al desenvolupament, aportant la seua experiència i recursos en els distints sectors de la seua activitat, assegurant sempre el caràcter no lucratiu d'aquesta activitat i respectant els principis del Pacte Mundial de Nacions Unides (Global Compacte).

2. La participació en actuacions de cooperació al desenvolupament que realitzen tant les cooperatives com les empreses o organitzacions empresarials de la Comunitat Valenciana, en col·laboració amb les Administracions Públiques Valencianes, es durà a terme sempre en el marc de la responsabilitat social empresarial, i en intervencions enfocades al creixement sostenible i equitatiu d'economies locals, que permeten millorar les condicions de vida de les persones fora de les nostres fronteres.

3. Les Administracions Públiques, fomentaran aliances publicoprivades del sector privat amb organitzacions no governamentals per al desenvolupament, universitats del Sistema Universitari Valencià, sector públic i organitzacions de la societat civil per a realitzar projectes que contribuïsquen a un creixement econòmic sostenible.

Article 11. Del Pla Valencià de la Responsabilitat Social

1. El Consell aprovarà el Pla Valencià de Responsabilitat Social com a instrument de planificació i gestió de la Generalitat per a dur a terme la seua política en aquesta matèria. S'hi fixaran els objectius, les mesures i actuacions a adoptar durant la seua vigència.

El Pla serà de caràcter transversal, plurianual i amb la vigència que en el propi Pla s'estipule, i serà informat pel Consell Valencià de Responsabilitat Social, després d'un procés participatiu. Tot això, a proposta de la Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social.

2. La resta d'Administracions Públiques, en el marc de les seues competències, podran comptar amb instruments de planificació que serviran, en tot cas, per a valorar-ne la inclusió en la Xarxa de Municipis Socialment Responsables a què es refereix l'article 20 d'aquesta llei.

TÍTOL II

LA RESPONSABILITAT SOCIAL EN LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 12. La gestió pública socialment responsable

Les Administracions Públiques, a més de fomentar la responsabilitat social sectorial prevista en el títol I d'aquesta llei, duran a terme polítiques i accions socialment responsables, que conduïsquen a un model de gestió pública que impulse la coresponsabilitat entre tots els actors amb un sistema de governança participativa.

Article 13. Contractació pública socialment responsable

1. Les Administracions Públiques usaran la contractació pública com a instrument estratègic per a incorporar criteris socials, ambientals, ètics i els derivats d'altres polítiques públiques en els plecs de contractació.

La incorporació dels esmentats criteris no podrà suposar, en cap cas, la infracció dels principis de la contractació: igualtat, no-discriminació, publicitat, lliure concurrència i actuació transparent i proporcionada.

2. Les Administracions Públiques impulsaran la contractació pública socialment responsable que incremente l'eficiència de la despesa pública i facilite la participació de petites i mitjanes empreses. Així mateix, impulsaran els pactes d'integritat en la contractació pública.

A aquests efectes, els òrgans de contractació reservaran la participació en el procés d'adjudicació de determinats contractes d'obres, subministraments i serveis a centres especials d'ocupació, empreses d'inserció i entitats sense ànim de lucre, l'objectiu principal del qual siga recolzar la integració social i professional o la reintegració de persones amb diversitat funcional. Els anuncis de licitació hauran de fer referència expressa d'aquesta disposició.

Mitjançant acord del Consell es fixarà el percentatge mínim de reserva, així com les condicions i àrees d'activitat de la reserva.

Article 14. Incorporació de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública

1. Les Administracions Públiques impulsaran la inclusió de clàusules de responsabilitat social en els plecs de clàusules administratives particulars, en el sentit següent:

a) Incorporaran l'obligació que l'empresa licitadora es comprometa, en cas de resultar adjudicatària, a executar el contracte amb criteris d'equitat i transparència fiscal, per la qual cosa els ingressos o beneficis procedents del contracte seran íntegrament declarats i tributatats d'acord amb la legislació fiscal vigent, prohibint-se expressament la utilització de domicilis i la seua consegüent tributació en algun país de la llista de paradisos fiscals, segons la llista de països elaborada per institucions europees i/o l'Estat espanyol.

b) Incorporaran l'advertència que el contracte es troba subjecte al compliment de les disposicions legals, reglamentàries i convencionals vigents que siguen aplicables en matèria laboral, de seguretat social i de seguretat i salut en el treball.

c) Incorporaran l'obligació que els licitadors o licitadores indiquen el conveni col·lectiu que serà aplicable als treballadors i treballadores que realitzen l'activitat objecte del contracte, en el cas de resultar adjudicatari, així com l'obligació de facilitar quanta informació es requerisca sobre les condicions de treball que una vegada adjudicat el contracte s'apliquen efectivament a aqueixos treballadors i treballadores.

d) Indicarán que l'adjudicatari o adjudicatària, al llarg de tota l'execució del contracte, haurà d'abonar el salari inclòs en el conveni col·lectiu d'aplicació segons la categoria professional que corresponga a la persona treballadora, sense que en cap cas el salari a abonar puga ser inferior a aquell.

e) Incorporaran, en els procediments de contractació en què el conveni col·lectiu impose a l'adjudicatari l'obligació de subrogar-se com a ocupador en determinades relacions laborals, l'advertència que aqueixa obligació es troba sotmesa a subrogació dels contractes de tots el treballadors i treballadores que, a pesar de pertànyer a una altra contracta, realitzen l'activitat objecte del contracte.

f) Determinaran els criteris que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte a l'oferta econòmicament més avantatjosa per a l'Administració; aquests podran ser criteris relacionats amb els costos o amb un altre paràmetre que permeta identificar l'oferta que presenta la millor relació cost-eficàcia, com el cost del cycle de vida o criteris qualitius que permeten identificar l'oferta que presenta la millor relació qualitat-preu.

Els criteris esmentats han d'estar vinculats a l'objecte del contracte i quan es referisca o integre les prestacions que hagen de realitzar-se en virtut del contracte esmentat, en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cycle de vida, inclosos els factors que intervenen en els processos següents:

- en el procés específic de producció, prestació o comercialització, si és el cas, de les obres, els subministraments o els serveis;

- o en el procés específic d'una altra etapa del seu cycle de vida, encara no formant part de la seua part substancial.

g) Inclouran, sempre que siga possible, productes basats en el comerç just com a criteri d'adjudicació o condició d'execució del contracte. A aquests efectes, podran requerir etiquetes específiques de comerç just o bé etiquetes equivalents o qualsevol altre mitjà adequat de prova, que demostre que compleixen els requisits de l'etiqueta específica.

h) Inclouran clàusules lingüístiques relatives a l'ús del valencià durant l'execució dels contractes, de conformitat amb el que disposa la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

2. Els òrgans de contractació establiran mecanismes suficients per al compliment de les clàusules de responsabilitat social, havent d'establir en els plecs les conseqüències del

seu incompliment, que podran donar lloc a la imposició de penalitats, a la prohibició de contractar o a la resolució del contracte, en aquells casos en què l'incompliment contractual es pugua qualificar com a infracció greu.

3. Reglamentàriament es desenvoluparà la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública, preveient-hi l'elaboració de guies o plec de contractació que faciliten l'aplicació pels òrgans de contractació del que preveu aquest article.

Article 15. De la gestió responsable dels recursos humans

Les Administracions Públiques afavoriran, mitjançant el diàleg amb els seus grups d'interès, l'aplicació de fórmules com el teletreball, que permeten la flexibilitat i la racionalització d'horaris, la conciliació de la vida familiar, personal i professional; així mateix, fomentaran la implicació del seu personal en accions de voluntariat corporatiu o de responsabilitat social.

Article 16. De l'Administració socialment responsable en la prestació de serveis públics

1. Les Administracions Públiques duran a terme mesures de modernització i millora contínua de la qualitat dels serveis públics que presten a la ciutadania de la Comunitat Valenciana, i instrumentaran accions específiques destinades a millorar les relacions dels ciutadans amb l'administració valenciana, mitjançant l'aplicació d'instruments de gestió lligats a la utilització de tecnologies de la informació i de la comunicació.

2. En compliment d'aquest objectiu, i sense perjudi de la seua regulació específica, s'avançarà en la reducció i/o supressió de les càrregues administratives, la racionalització i simplificació dels procediments administratius, per a dotar-los de major celeritat, eficàcia i eficiència en la seua gestió, d'acord amb els principis de bona administració, tot prioritant l'ús de noves tecnologies de la informació, i procurant-ne l'actualització permanent.

Article 17. Gestió responsable en la transparència

Les Administracions Públiques arbitraran mecanismes per a impulsar el govern obert, l'ètica pública, la transparència, la participació i la col·laboració en la gestió pública a fi de generar vincles de confiança entre la ciutadania i les institucions. A l'efecte, entre altres i sense perjudi de l'aplicació del Codi de Bon Govern de la Generalitat, incorporaran al portal de transparència les memòries de sostenibilitat o responsabilitat social que s'elaboren d'acord amb el que preveu aquesta llei.

Article 18. Memòria anual de responsabilitat social

1. La Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social elaborarà una memòria anual, en què s'arreglarà el conjunt de polítiques,

mesures i accions dutes a terme en matèria de responsabilitat social per l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental.

Amb aquest fi, en els dos mesos següents al tancament de cada exercici pressupostari, les conselleries i restants organismes que integren el sector públic, remetran a la Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social, un informe sobre les iniciatives dutes a terme en l'exercici de les seues competències, que vinguen emmarcades en l'àmbit de la responsabilitat social.

2. La Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social presentarà anualment al Consell un resum de la memòria esmentada, de conformitat amb els informes remesos per cada Conselleria i la resta d'organismes públics, tal com estableix l'apartat anterior. La presentació citada es produirà dins dels sis mesos següents al tancament de cada exercici pressupostari. Aprovada pel Consell, es presentarà en una compareixença en les Corts.

Article 19. Contingut de la Memòria

1. La memòria inclourà tot el conjunt de polítiques, mesures, accions i actuacions desenvolupades pels diferents organismes públics de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, emmarcades en l'àmbit de la responsabilitat social.

2. El contingut de la memòria versarà sobre tres eixos fonamentals: Protecció Ambiental, Drets i Polítiques Laborals, Bon Govern.

Dins de cada eix, la memòria arreglarà els continguts següents:

a) Protecció Ambiental: s'arreglaran les actuacions referents al consum energètic, la reducció d'emissions i abocaments, la gestió de residus, reciclatge, la gestió ambiental i preservació de la biodiversitat, la contractació pública amb criteris ambientals, així com totes aquelles actuacions susceptibles de ser incloses en aquest apartat.

b) Drets i Polítiques Laborals: la memòria arreglarà aspectes referents al diàleg social i la negociació col·lectiva, les polítiques d'igualtat i conciliació, l'accessibilitat, la salut, seguretat i higiene en el treball, la formació i promoció professional, l'ocupació i les retribucions, l'acció social i els altres continguts relacionats amb els aspectes arreglats en aquest apartat.

c) Bon Govern: s'inclouran aquelles mesures adoptades referents a codis de conducta, transparència i accés a la informació pública, millora de la qualitat dels serveis prestats als ciutadans, reducció de càrregues administratives i contractació pública socialment responsable, així com la resta de mesures susceptibles de ser incloses en aquest apartat.

3. Sense perjudi del que preveu l'apartat anterior, en la Memòria anual s'arreglaran

també les actuacions referents a la promoció del valencià, la participació activa en la societat i especialment en la comunitat local, el voluntariat i les pràctiques de comerç just dutes a terme.

Article 20. Xarxa de Municipis Socialment Responsables

1. La Conselleria competent en matèria de responsabilitat social crearà la Xarxa Valenciana de Municipis Socialment Responsables, de la qual podran formar part aquells que compten amb polítiques per a gestionar els impactes socials, laborals, ambientals, econòmics i culturals, que facen compatible una economia competitiva amb la cohesió social i la millora de la vida de la ciutadania, a través d'un enfocament de governança participativa.

2. A l'efecte, es podrà crear per la Conselleria competent en matèria de responsabilitat social un distintiu que visualitze externament els municipis socialment responsables.

3. La Xarxa Valenciana de Municipis Socialment Responsables s'integrarà o coordinarà, si és el cas, amb altres de similars que existisquen tant a nivell estatal com autonòmic.

TÍTOL III

LA RESPONSABILITAT SOCIAL EN LES EMPRESES VALENCIANES

Article 21. Definició d'empresa socialment responsable

1. Als efectes d'aquesta llei, es consideraran "Empreses valencianes socialment responsables" aquelles que, qualificades de conformitat amb el procediment previst en aquesta llei i el seu desplegament reglamentari, a més del compliment estricte de les obligacions legals vigents, hagen adoptat la integració voluntària en el seu govern, gestió i en la seua estratègia empresarial valors contrastables i verificables, com ara:

A) Ètica i valors de l'empresa

Mitjançant la seua plasmació en un Codi de Bones Pràctiques o instrument anàleg que reflectisca el compromís de l'empresa amb el bon govern corporatiu, valorant, entre altres aspectes, l'existència de portals de Transparència, la relació social de l'empresa amb els seus proveïdors i/o subministradors a fi de visualitzar els criteris ètics i de comerç just en la seua selecció, la realització de projectes en la comunitat de caràcter cultural, esportius, benèfics, lúdics o socials, la creació d'estructures de formació, càtedres i instituts d'estudi, entre d'altres.

B) Aspectes sociolaborals

Referits com a mínim a la garantia d'oferir un entorn laboral segur i saludable, si duen a terme accions de formació i actualització professional, si disposen de plans d'igualtat, no-discriminació i integració de la diversitat, a la inserció de persones en greu risc d'exclusió social, a l'estabilitat en l'ocupació i a la conciliació de la vida personal, laboral, familiar i de coresponsabilitat entre dones i homes.

C) Aspectes ambientals

Referits a les accions adoptades per a la protecció de la biodiversitat, lluita contra el canvi climàtic, a l'ús eficient dels recursos i/o aparells o productes sostenibles ambientalment, a l'avaluació del cicle de vida i a la prevenció de la contaminació.

2. Es consideraran empreses socialment responsables les de l'Economia del Bé Comú, és a dir, aquelles el model econòmic de les quals estiga basat en valors com la dignitat humana, la solidaritat, la sostenibilitat ecològica, la justícia social, la transparència i la participació democràtica, i el mesurament de la contribució al bé comú de la qual s'haja realitzat mitjançant un balanç del bé comú.

Article 22. Avaluació de la responsabilitat social. El Balanç de Responsabilitat Social

1. Als efectes de ser qualificada com a empresa socialment responsable, les empreses valencianes hauran de presentar un Balanç de Responsabilitat Social que arrecplegue els resultats analítics sistemàtics i l'avaluació dels aspectes que integren la responsabilitat social de l'empresa referits en l'article anterior, i seguir el procediment de verificació previst en aquesta llei i les seues normes de desplegament.

2. El Balanç de Responsabilitat Social s'ajustarà als principis següents: haurà de ser transparent, inclourà els grups d'interès, serà auditable, complet, rellevant, adequat al context organitzacional, precís, neutral, comparable i clar.

3. El Balanç de Responsabilitat Social, com a mínim, inclourà les obligacions legals així com, si és el cas, les adoptades mitjançant conveni col·lectiu que s'apliquen en l'empresa des de la perspectiva laboral i ambiental per a, a partir del mínim legal, constatar les accions voluntàries en què l'empresa fonamente el seu comportament responsable socialment. Així mateix, prendrà com a referents tècnics en matèria de responsabilitat social alguns dels següents:

a) Els continguts bàsics generals així com específics i sectorials en el marc establert per *Global Reporting Initiative* (GRI).

b) Els compromisos públics adquirits, entre altres els del Pacte Mundial de les Nacions Unides que seguirà la guia pràctica per a la comunicació de progrés.

c) Altres, com els referents de FORETICA SG21, ISO 26000.

Article 23. Verificació de la responsabilitat social

1. La verificació de la responsabilitat social empresarial es durà a terme mitjançant una auditoria social externa, a realitzar per una persona física, entitat o organisme independent especialitzat en auditories, certificació o normalització de qualitat o responsabilitat social empresarial que ostente acreditació oficial en vigor.

2. La verificació de la responsabilitat social es realitzarà a través d'un informe de revisió preparat per un tercer independent que, sense caràcter exhaustiu, tindrà el contingut següent:

a) Títol que indique que es tracta d'un informe de verificació independent.

b) Identificar amb claredat la informació revisada, l'entitat o entitats a què es refereix el període revisat.

c) Els estàndards i/o criteris usats en la seua preparació.

d) La identificació de l'estàndard o estàndards usats pel revisor així com els procediments de revisió aplicats.

e) Conclusió de l'auditor basant-se en el treball realitzat així com la seua identificació, nom i adreça de l'auditor responsable.

f) Aspectes de millora o recomanacions, si es considera necessari, sobre aspectes relatius al control intern, sistemes de gestió, els mètodes de càlcul, els sistemes de *reporting* o altres aspectes que contribuïsquen a la responsabilitat social.

3. Reglamentàriament es definiran els criteris que s'exigisquen per a obtenir la qualificació com a auditor d'empreses socialment responsables a la Comunitat Valenciana.

4. Reglamentàriament es regularà un model simplificat de verificació per als treballadors autònoms i empresa de menys de 10 treballadors, prenent com a paràmetre l'activitat d'aquestes en atenció a la major o menor salubritat, perillositat i el seu impacte ambiental.

Article 24. Qualificació d'“Empresa valenciana socialment responsable”

1. La Conselleria competent per a atorgar la qualificació d'“Empresa valenciana socialment responsable”, serà la Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria d'Economia, i podrà crear-se així mateix un segell o distintiu que acredite una empresa com "Empresa valenciana socialment responsable".

2. El procediment per a obtenir la qualificació d'“Empresa valenciana socialment responsable”, s'iniciarà a instància de part. Reglamentàriament es regularan els requisits per a atorgar-la i tot allò referent a la seua revocació i homologació, açò últim en el cas de qualificacions obtingudes per empreses el domicili de les quals estiga fora de la Comunitat Valenciana.

Article 25. Registre d'Empreses valencianes socialment responsables

1. Es crea el Registre d'Empreses valencianes socialment responsables adscrit a la Conselleria competent en matèria d'economia. Reglamentàriament es desenvoluparà tot allò referent al seu règim d'organització i funcionament.

2. El Registre gaudirà de caràcter públic i naturalesa administrativa, i s'hi inscriuran les empreses que hagen obtingut la qualificació anterior, així com les seues revocacions.

Article 26. Beneficis de l'atorgament de la declaració d'“Empresa valenciana socialment responsable”

Les empreses qualificades d'“Empresa valenciana socialment responsable” i aquelles que compten amb una acreditació semblant reconeguda a la Comunitat Valenciana gaudiran, com a mínim, dels avantatges següents:

A) En matèria de contractació pública

D'acord amb el que preveu aquesta llei, en cas d'empat, tindran preferència en l'adjudicació aquelles empreses que acrediten tenir amb anterioritat al procediment de licitació la qualificació d'“Empresa valenciana socialment responsable” o semblant reconeguda a la Comunitat Valenciana.

B) En matèria de concessió d'ajudes públiques i subvencions

Les bases reguladores i les convocatòries d'ajudes i subvencions establiran com a criteri de valoració o ponderació en el seu atorgament i en funció del seu objecte, la qualificació d'“Empresa valenciana socialment responsable” o semblant reconeguda a la Comunitat Valenciana.

C) Exhibició de segell o distintiu

Les "Empreses valencianes socialment responsables" qualificades d'acord amb el que preveu aquesta llei, podran usar i publicitar en totes les seues relacions el distintiu que les acredite com a tals. La Conselleria competent en matèria d'Economia en vetlarà pel correcte ús.

D) Beneficis fiscals.

La normativa autonòmica reguladora dels tributs propis podrà establir beneficis fiscals per a les empreses declarades “Empresa valenciana socialment responsable”.

TÍTOL IV

DEL CONSELL VALENCIÀ DE RESPONSABILITAT SOCIAL

Article 27. Creació del Consell Valencià de Responsabilitat Social

1. Es crea el Consell Valencià de Responsabilitat Social, òrgan col·legiat i de participació del Consell, adscrit a la Conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria de responsabilitat social.
2. En el Consell Valencià de Responsabilitat Social estaran representades les Administracions Públiques valencianes previstes en l'article 2.2 d'aquesta llei, les organitzacions sindicals amb major representació a la Comunitat Valenciana, les associacions empresarials més representatives a la Comunitat Valenciana, així com les organitzacions de l'àmbit de l'economia social, dels consumidors i usuaris, del tercer sector, de persones amb diversitat funcional, del medi ambient, organitzacions no governamentals, treballadors autònoms.

Article 28. Funcions del Consell Valencià de Responsabilitat Social

1. El Consell Valencià de Responsabilitat Social es configura com a òrgan de referència per a la promoció i l'assessorament en la programació de les polítiques de la Generalitat en matèria de responsabilitat social.
2. El Consell Valencià de Responsabilitat Social es constitueix així mateix com a Observatori Valencià de la Responsabilitat Social, actuant com a òrgan d'informació i consulta en matèria de responsabilitat social.
3. El Consell Valencià de Responsabilitat Social tindrà, entre altres, les funcions següents:
 - a) Informar les normes de la Generalitat en matèria de responsabilitat social.
 - b) Fomentar i potenciar les iniciatives de responsabilitat social en l'àmbit empresarial.
 - c) Col·laborar en l'execució de la política del Consell en matèria de responsabilitat social.
 - d) Informar el Pla Valencià de Responsabilitat Social.
 - e) Articular un sistema d'informació en matèria de responsabilitat social, actuant com un òrgan permanent de recollida i anàlisi de la informació autonòmica, estatal, europea i internacional sobre responsabilitat social.
 - f) Avaluar l'efecte de les polítiques institucionals posades en marxa en la matèria

realitzant-ne un seguiment.

g) Construir un fòrum d'intercanvi i comunicació sobre la responsabilitat social entre organismes públics, del sector empresarial i la resta d'organitzacions i institucions de reconeguda representativitat de la Comunitat Valenciana.

h) Elaborar un informe anual sobre l'impacte de les polítiques de responsabilitat social a la Comunitat Valenciana.

i) Realitzar estudis i informes tècnics en la matèria així com formular recomanacions i propostes.

j) Promoure accions formatives en matèria de responsabilitat social.

k) Qualsevol altra funció relacionada amb l'àmbit de les seues competències que se li atribuïska legalment o reglamentària.

4. Reglamentàriament es regularà la composició, organització i funcionament del Consell Valencià de Responsabilitat Social, tant en el seu vessant d'òrgan col·legiat i de participació en matèria de responsabilitat social com en la d'Observatori Valencià de la Responsabilitat Social. En aquest últim cas, el reglament de desplegament preveurà la participació prioritària de les universitats públiques valencianes i de l'Administració Local.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Finançament

La Llei de Pressupostos de la Generalitat corresponent a cada exercici, inclourà una dotació suficient per al compliment de les previsions d'aquesta norma.

Segona. Pla de formació

En l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, l'òrgan competent en la formació del personal al servei de les distintes administracions de la Comunitat Valenciana posarà en marxa, en un termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, un pla de formació específica en matèria de responsabilitat social i contractació pública socialment responsable, a fi de conscienciar i formar els empleats públics en matèria de responsabilitat social.

La Generalitat podrà col·laborar amb altres Administracions Públiques, entitats del sector públic o Universitats Públiques Valencianes a la finalitat esmentada.

Tercera. Administració Local

Les Administracions locals, en l'àmbit de les seues competències, podran elaborar Memòries de Responsabilitat Social que versaran sobre el conjunt de polítiques, mesures i accions dutes a terme en aquesta matèria.

Amb aquesta finalitat, s'establiran per la Generalitat els corresponents mecanismes de col·laboració, cooperació i suport.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Fins que no s'aprove el desplegament reglamentari previst en l'article 14.3 d'aquesta llei, en matèria de contractació caldrà ajustar-se al que disposa l'Acord del Consell de 27 de març de 2015, del Consell, pel qual s'estableixen directrius per a l'aplicació de clàusules de caràcter social en la contractació de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic, així com en matèria de subvencions de l'Administració de la Generalitat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que disposa aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desplegament reglamentari

1. S'autoritza el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació de la present llei.
2. Els desenvolupaments reglamentaris que preveu aquesta llei es duran a terme en el termini màxim de vuit mesos des de l'entrada en vigor, excepte el desenvolupament previst en l'article 14.3 d'aquesta llei, que ho serà en un termini màxim de sis mesos.

Segona. Entrada en vigor

La present llei entrarà en vigor als vint dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.